

**Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid
Polismyndigheten (region Öst)**

1. SAMMANFATTNING

Polismyndigheten har i tio beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation angett att ”multikriminalitet” varit den brottsliga verksamhet som legat till grund för inhämtningsbesluten. På respektive beslutshandling har även ”grovt narkotikabrott, miljöbrott, ekonomisk brottslighet och penningtvätt” antecknats.

I remissvar har Polismyndigheten förklarat att besluten avsåg brottslig verksamhet innefattande endast grovt narkotikabrott.

Nämnden konstaterar att uppgiften om vilket brott som innefattats i den brottsliga verksamhet som Polismyndigheten lagt till grund för inhämtningarna är undermåligt dokumenterad i samtliga tio beslut.

2. BAKGRUND M.M.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har i ett underrättelseärende granskat tio beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Polismyndigheten (region Öst) den 10 och 16 mars 2016. Besluten fattades med tillämpning av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen).

I respektive beslut anges att ”multikriminalitet” var den brottsliga verksamhet som låg till grund för besluten. Under rubriken ”konkret syfte med inhämtningen” anges följande i respektive beslut. ”Syftet med inhämtning är att kartlägga nätverkets grova multikriminalitet samt modus för kriminaliteten. Nätverkets brottslighet rör grova narkotikabrott, miljöbrott, ekonomisk brottslighet, penningtvätt.”

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation får, såvitt är av intresse här, göras endast om åtgärden är av särskild vikt för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år (2 § första punkten).

I ett beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation ska anges bland annat vilken brottslig verksamhet beslutet avser (5 §). Detta innebär att det vid inhämtning som sker enligt 2 § ska anges vilket eller vilka brott som innefattas i den brottsliga verksamheten.

3. UTREDNINGEN

Nämnden har tagit del av handlingarna i inhämtningsärendena och anmodat Polismyndigheten att yttra sig över vilket eller vilka brott som innefattats i den brottsliga verksamhet som inhämtningarna avsett.

Polismyndigheten har anfört i huvudsak följande.

Den brottsliga verksamhet som legat till grund för aktuella inhämtningsbeslut innefattade endast grovt narkotikabrott. De personer mot vilka inhämtningarna riktat sig är emellertid multikriminella och ägnar sig även åt annan typ av brottslighet. Skrivningen om miljöbrott, ekonomisk brottslighet och penningtvätt har endast tjänat som en påminnelse om att eventuella uppgifter rörande sådan brottslig verksamhet som framkommer vid inhämtningen kan användas för att förhindra brott. Det fanns rättslig grund för besluten om inhämtning baserat på misstanke om grovt narkotikabrott, men omständigheten att det fanns misstankar om annan brottslig verksamhet var inte av betydelse för förutsättningarna för inhämtningsbesluten och borde därför inte ha angetts i besluten.

Polismyndigheten är medveten om vikten av att dokumentationen av den brottsliga verksamhet som ligger till grund för inhämtningen anges på ett tillfredsställande sätt så att inhämtningens rättsenlighet går att kontrollera i efterhand. Polismyndigheten kan konstatera att de aktuella besluten brustit i detta avseende och beklagar det inträffade.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt Polismyndighetens remissvar var det brottslig verksamhet innefattande grovt narkotikabrott som låg till grund för de aktuella besluten. För grovt narkotikabrott är föreskrivet fängelse i lägst två år (3 § narkotikastrafflagen [1968:64]). Nämnden, som saknar anledning att ifrågasätta Polismyndighetens bedömning av den påstådda brottsliga verksamheten, konstaterar därmed att besluten har varit förenliga med bestämmelsen i 2 § första punkten inhämtningslagen. Grunden för åtgärderna framgår emellertid inte av besluten. Begreppet ”multikriminalitet” ger ingen närmare ledning om vilken brottslighet som åsyftas. Det är inte heller tillräckligt att grovt narkotikabrott nämns bland annan brottslighet under rubriken konkret syfte med inhämtningen.

Det är givetvis oacceptabelt att det inte klart framgår av besluten vilket brott som Polismyndigheten lagt till grund för inhämtningarna.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Sigurd Heuman

I avgörandet har deltagit: Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Linnéa Darell, Cecilia Dalman Eek, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm och Mats Sander (enhälligt).

Föredragande: Ylva Öhrström

Sändlista:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd (dnr A217.396/2016)